

Laat ik beginnen met te zeggen dat ik pleit voor leerrecht in plaats van schoolplicht. In dat kader vind ik het ontzettend jammer dat met dit wetsvoorstel thuisonderwijs onmogelijk blijft voor kinderen die al naar school zijn geweest. Ouders kunnen van levensovertuiging veranderen en in de praktijk kan blijken dat een school hun visie toch anders uitvoert dan van tevoren werd voorgespiegeld. Daarnaast zou ik graag zien dat thuisonderwijs niet alleen mogelijk is voor ouders met richtingbezwaren, maar ook voor ouders met inrichtingsbezwaren. Elk kind is uniek en heeft iets anders nodig. Soms blijkt na een tijdje dat kinderen niet goed passen in het schoolsysteem. De hoeveelheid thuiszitters laat duidelijk zien dat passend onderwijs niet voor iedereen haalbaar is in het reguliere systeem. Veel van deze kinderen zouden minder getraumatiseerd zijn en minder problemen hebben als thuisonderwijs al in een eerder stadium een volwaardige keuze zou zijn. Los van deze groep kinderen voor wie het echt niet lukt in het schoolsysteem, is er ook een groep kinderen die weliswaar mee kunnen draaien in het systeem, maar voor wie thuis een betere plek is om tot optimale ontwikkeling te komen. De afgelopen maanden hebben duidelijk laten zien dat er een grote groep kinderen is voor wie het thuisonderwijs veel beter is dan het onderwijs op school. Kinderen die nu beter in hun vel zaten en die qua ontwikkeling sneller gingen dan wanneer ze het klassikale onderwijs volgen. Ik pleit daarom voor het openstellen van thuisonderwijs voor alle kinderen, zodat per kind gekeken kan worden of het beter op zijn/haar plek is op school of thuis.

In dat kader heb ik ook bezwaar tegen een aantal van de voorwaarden die gesteld worden in het nieuwe wetsvoorstel. Thuisonderwijs is niet hetzelfde als schooltje spelen thuis. Een groot voordeel van thuisonderwijs is dat je je onderwijs kunt aanpassen aan je kind. Aan hoe jouw kind het beste leert, waar zijn of haar interesses liggen en waar het kind op dat moment is in zijn of haar ontwikkeling. Dit is niet altijd voor een jaar vooruit te plannen in een onderwijsplan. Daarnaast is ook niet duidelijk aan wat voor voorwaarden zo'n onderwijsplan moet voldoen. Afhankelijk van deze voorwaarden zou het kunnen zijn dat ouders geen vrijheid meer hebben in het vormgeven van het onderwijs, maar gedwongen worden het schoolse systeem thuis uit te voeren, terwijl we kunnen concluderen dat dit niet voor ieder kind het beste is. Een ander groot voordeel van thuisonderwijs is dat dit op verschillende plekken plaats kan vinden. In het bos leren over paddenstoelen, bomen en planten. In de dierentuin leren over verschillende diersoorten. Er zijn ontzettend veel leuke musea in Nederland waar kinderen veel kunnen leren over de meest uiteenlopende onderwerpen. Dit is een prachtige aanvulling die straks niet meer mogelijk is, omdat onderwijs zoveel mogelijk thuis dient plaats te vinden. Met de eis dat thuisonderwijs door slechts één ouder gegeven mag worden, vervalt ook de mogelijkheid om met bevriende thuisonderwijsgezinnen samen te werken en lessenreeksen te laten geven door een ouder die heel veel weet van een bepaald onderwerp of om de schoolvakken te verdelen over de ouders afhankelijk van wie waar het beste in is. Dit heeft een negatieve impact op de kwaliteit van onderwijs die thuis geboden kan worden. Ten slotte is het bijzonder dat in een tijd waarin er vanuit het onderwijs steeds vaker geluiden komen om vooral minder te toetsen, er toetsen opgelegd gaan worden aan kinderen die thuisonderwijs krijgen. Als er de wens is tot toezicht op wat kinderen leren, volstaat ook bijvoorbeeld de vraag om een portfolio met daarin voorbeelden van wat de kinderen gedaan hebben en wat ze geleerd hebben. Daarin is dan ook plaats voor foto's van de leerzame uitstapjes die de kinderen gemaakt hebben naar musea ed. Zoals blijkt uit de voorbeelden hierboven is thuisonderwijs niet hetzelfde als school thuis. Het biedt voordelen en kansen die het onderwijs kunnen

verrijken. Door de voorwaarden die nu gesteld worden in het wetsvoorstel, doe je een groot aantal van deze voordelen en kansen teniet, waardoor de kwaliteit van thuisonderwijs eerder achteruitgaat dan verbetert.

Tenslotte heb ik bezwaren tegen de schending van privacy en gevoel van veiligheid die voortvloeien uit een aantal van de voorgestelde voorwaarden. Voor een kind van 4 kan een gesprek met een vreemd persoon een beangstigende ervaring zijn. Daarnaast wordt een kind van 4 zelfs in echtscheidingsituaties niet gehoord, maar zou nu dus wel bij een gesprek moeten zijn over thuisonderwijs. Het betreden van de woning is onnodig om een beeld te vormen over de thuis- en onderwijssituatie. Een gesprek met ouder of schriftelijke correspondentie zou moeten volstaan. Ouders die thuisonderwijs geven, doen dit over het algemeen uit volle overtuiging en zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid hierin. Vertrouwen in ouders zou het uitgangspunt moeten zijn.

Kortom, ik pleit voor leerrecht in plaats van schoolplicht en daarmee de openstelling van thuisonderwijs voor alle kinderen. Door alle gestelde voorwaarden in het wetsvoorstel worden veel voordelen van thuisonderwijs teniet gedaan. Ik snap de wens voor meer toezicht, maar dit kan op minder ingrijpende manieren gerealiseerd worden door middel van bijvoorbeeld een jaarlijks portfolio en een (telefonisch) gesprek met ouders. Ik hoop dat hier nogmaals goed naar gekeken wordt en er een nieuw wetsvoorstel komt dat geschreven is vanuit de wens dat elk kind onderwijs krijgt dat bij hem of haar past en vanuit vertrouwen in ouders. Het lijkt mij goed om thuisonderwijsverenigingen hier actiever bij te betrekken dan dat bij dit huidige wetsvoorstel gebeurd is.